

JAUME FUNES

ENCARA HE DE VIURE

Columna

An illustration of a group of six young people in a park-like setting. On the left, a man in a pink shirt and light blue pants stands with a skateboard. A woman in a purple shirt and blue skirt stands next to him. In the center, a woman in a light blue shirt and black pants stands with her back to the viewer. To her right, a woman in a yellow headscarf and blue outfit sits on a wooden bench. Further right, a man in a white hoodie and blue pants sits on the same bench. In the background, there is a large tree with green and yellow leaves, a yellow building, and a large, multi-story grey building with arched windows. The scene is bathed in a warm, golden light, and there are small white sparkles or petals falling around the people.

JAUME FUNES
ENCARA
HE DE VIURE

Traducció de Núria Garcia Caldés

Columna

PRIMERA EDICIÓ: FEBRER DEL 2022
© JAUME FUNES ARTIAGA, 2022
© DE LA TRADUCCIÓ: NÚRIA GARCIA CALDÉS, 2022
© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.
AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA
ISBN: 978-84-664-2869-9
DIPÒSIT LEGAL: B. 430-2022
FOTOCOMPOSICIÓ: TONI CLAPÉS
IMPRÈS A CATALUNYA - *PRINTED IN CATALONIA*

www.columnnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

El paper utilitzat per imprimir aquest llibre està qualificat com a ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

Casa

L'Isaïes caminava gairebé sense mirar on posava els peus. Aquella nit no tornaria a casa. No podia més. No es podia despertar entre crits, després d'un dia desastre. Feia temps que necessitava sentir-se gran, començar a complir la seva promesa d'anar-se'n.

El dia que el seu pare va estar a punt de llançar-lo daltabaix del balcó va començar a sentir que havia de buscar un altre sostre. No era fàcil. Amb quinze anys sempre seria un nano fugit de casa i, quan el trobessin, el farien tornar. Però, a estones, necessitava escapar-se.

En alguns moments, en Manuel, l'Adrián i en Gaspar, els seus col·legues del carrer i dels dies sense anar a escola, tampoc tenien gaire interès a

tornar a casa. Junts van idear la manera de construir-se una cabanya. Necessitaven un lloc propi, un que tingués sostre, per sentir-se bé ni que fos a estones.

No gaire lluny del barri, abans d'arribar a la selva de nous blocs d'habitatges que es construïen acceleradament, hi havia un barranc prou llarg i profund, ple de replecs amagats. Encara hi quedaven restes de les velles barraques que hi havien fet els primers emigrants. Alguns veïns del barri (que enyoraven el seu passat de poble entre camps) hi construïen horts i casetes, i amuntegaven bidons per recollir aigua de pluja que els servís per regar.

Van buscar fins que van trobar un lloc sense mirades indiscretes. Van anar recollint per obres i abocadors fins que van acumular molta fusta de paliers i d'encofrats, portes abandonades, restes d'uralita, planxes de teulades velles. Al cap d'unes setmanes van aixecar la seva «barraca». La van tancar amb una cadena gruixuda i un cademat que en Gaspar hi va portar, i ningú es va interessar per saber d'on ho havia tret.

De nit, entre les escombraries i abans que passés el camió, va ser fàcil recuperar un sofà en-

cara disposat a deixar que s'hi ajaguessin, un parell de matalassos de goma escuma, algun calaix que podia servir de taula, roba i restes de moqueta per no haver de trepitjar el fang i per tapar esclotxes. Se n'havien sortit: alguna nit podrien fer allò, no tornar a casa i, a estones, desapareixerien del carrer i farien el que els donés la gana sense tenir a sobre les mirades odioses dels adults.

Amb la cabanya van tenir la sensació que començaven una nova vida, una manera de viure sense que ningú s'hi fiqués. En Manuel era dels que més vegades s'hi quedava a passar-hi la nit. Encara que tots quatre acostumaven a parlar de les famílies de cadascú, de les esbroncades, del rotllo de l'escola o del que farien quan tinguessin algun any més i poguessin treballar, ell tot just si deia res.

Durant els tres mesos que feia que la tenien habitable ja hi havia passat de tot. L'Isaïes, moltes vegades, solia anar-hi durant el dia. No suportava la formació professional ni els professors, que li recordaven que la vida era dura (*com si jo no ho sabés!*). Havia decidit que no servia per estudiar. A més, quan hi arribava carregat de casa, no estava per posar-se a llimar un tros de ferro fins a

deixar-lo ben fi. Quan estava sol, somiava, fumava i es feia palles.

L'Adrián era el que tenia més mala llet. De vegades ho posava tot daltabaix sense que hagués passat res d'especial. Era com si tingués la necessitat de putejar algú. Es ratllava amb facilitat. Si es descuidava, en Manuel era el que rebia.

Però, amics per sobre de qualsevol altra cosa, tots quatre sentien que aquell era el seu lloc al món. Havien començat a fumar porros amb alguna «xina» d'haixix que els regalaven nois més grans que en passaven, es miraven revistes velles d'*Interviú* o *Playboy* i fins i tot van haver-hi dies que en Gaspar hi duia cerveses. Parlaven, reien, dormisquejaven, s'explicaven vides imaginades. La setmana abans havia quedat pendent aclarir si hi podien dur noies i si podien fer més amics i convidar-los.

Entre malenconiós i irritat, en la foscor del territori sense fanals, l'Isaïes va deixar de caminar mirant a terra. S'acostava a la seva cabanya i, quan va mirar endavant, va veure una resplendor que semblava foc. Va accelerar el pas uns metres. Dels límits del barranc en sortien flames i molt de fum. Que potser s'havia calat foc just aquella

nit al món que ell necessitava, el seu espai per dormir tranquil? Quan estava a punt d'anar-hi corrent, va descobrir que, per l'altre costat, arribaven cotxes amb llums de sirena, blaus i vermells. La policia i els bombers. Va parar de córrer, s'ho va mirar un moment i va girar cua. L'últim que necessitava aquella nit era ser interrogat per la policia.

Altra vegada al barri, mentre passava pel costat de la tanca publicitària amb un *naranjito* que anunciava el mundial de futbol d'aquell any 1982, va pensar en el racó del carreró que hi havia entre dos blocs on, amb uns cartons, es podia refugiar fins que es fes de dia. Tot menys tornar a casa. L'endemà ja buscaria els col·legues per anar a comprovar què havia passat amb la cabanya.

Marrecs

—**E**h tu, marrec! On et penses que vas?
L'Andrés, sense mirar enlloc, intentava accedir a la porta del 2001. No volia mirar per no ser vist, no volia que el *segurata* es fixés en ell. Era l'últim del seu grup d'amics. Tots els altres hi havien pogut entrar, i justament ara el vigilant li posava els ulls al damunt...

—Soc gran, els meus amics ja hi han entrat...

El *segurata* se li reia a la cara. Per molt que ho intentés no feia gaire pinta de ser gran, justament, i seria millor que l'home no li demanés el carnet. Podia complicar la festa als amics que havien aconseguit entrar. Odiava aquell personatge amb panxa que es carregava el seu somni de felicitat.

Es va quedar una estona rondant per allà, a veure si en un descuit podia colar-s'hi. El vigilant se les sabia totes. En un dels moments que va estar més a prop seu va arribar a llegir-li la xapa de la jaqueta. Volia quedar-se amb la seva cara i el seu nom: Isaïes.

Només feia tres setmanes que havien acabat l'ESO. Ho havien planificat a consciència. Seria la seva primera discoteca. La Lorena, la més experta, els havia explicat que no era difícil entrar-hi. Era qüestió de no permetre que ningú tingués temps de preguntar-se sobre si tenien l'edat o no. Bona part dels nois del grup podien enganyar. Les noies sempre semblaven grans. Però ell només passaria si ningú s'hi fixava, encara no havia fet l'estirada i seguia fent cara de nen.

M'hauria d'haver posat al mig del grup. Es pot saber per què aquest paio s'ha hagut de fixar en mi?

I justament avui, quan per una vegada el grup no tenia hora per tornar a casa. («No arribeu gaire tard...»).

Es va passar una mica més d'una hora intentant-ho en va, i veient que ningú treia el cap per saber com estava, va decidir tocar el dos. No po-

dia tornar aviat a casa justament el dia que tenia permís per fer tot el contrari. I tampoc podia explicar que no l’havien deixat entrar en una discoteca. Oficialment estaven celebrant una festa a casa de la Sofia.

En part, aquell barri li resultava desconegut. Era el territori on li agradaria tornar els caps de setmana, quan per fi pogués presumir de jove que surt a la nit. Deambulava clavant cops de peu a les llaunes buides que hi havia per terra mentre pensava què devien estar fent els seus amics a dins del local que a ell li havia estat prohibit. S’ho havien imaginat tant! De moment, ni un missatge al mòbil.

Una mica cansat, va decidir entrar en un bar que no semblava dels d’anar de marxa. Es va asseure en una taula que hi havia en un racó i va demanar una Coca-Cola, tot i que el que li venia de gust era el *club* que sabia que el cambrer li negaria. Al cap d’una estona, el mòbil va començar a fer pampallugues amb les fotos que els seus amics començaven a penjar a les xarxes. Esclots de felicitat entre llum i música que el món havia de reconèixer. En Luis fins i tot estava penjant vídeos a Tik Tok. Ningú se’n recordava, d’ell?

Només la Lorena va acabar enviant-li un missatge: *Com estàs? Quina putada que no hakis pogut entrar. Em fa estar una mica trista.*

L'última setmana de l'ESO van començar a concretar el comiat. Ja feia dies que en parlaven pel grup privat d'Instagram, el d'amics més íntims, on xerraven de la seva vida de veritat. Eren sis i encara que, segons el dia, sempre n'hi havia un o un altre que es picava, eren amics dels de debò.

Amb la Coca-Cola i la soledat al davant, l'Andrés anava passant revista a les cares amigues, imaginant la seva nit de discoteca amb ells, posant un final feliç a l'aventura. Com que no volien pensar en comiats, en el moment en què, acabada l'ESO, se separarien, havien imaginat que aquella trobada final els mantindria units.

Havien fet una amistat intensa al llarg dels anys, a l'escola i al carrer. Es trobaven per estudiar i per passar l'estona en alguna àrea comercial, anar al cinema o ocupar la casa d'algun dels del grup quan els pares desapareixien un cap de setmana. Malgrat les seves diferències, tots plegats compartien secrets i explicacions per calmar els pares i es donaven suport quan les coses anaven pel pedregar. Allò no es podia trencar així com així.

Va anar pensant en cadascú. La Lorena era la més apassionada. Tenia un any més i es van fer amics mentre repetia 4t. Es veien més a Instagram i al carrer que a classe. Molts dies passava d'anar a l'institut. De fet, era l'única del grup que no s'havia tret el títol final. Era una mica l'amiga diferent que s'atrevia a fer el que acollonia els altres o el que a la gent li semblava que no s'havia de fer. Algun dels pares segur que pensava que era una mala companyia.

La Sofia era una mica el contrari. Era de la banda seriosa. Costava que deixés de pensar en els deures i els exàmens. Encara que, quan va comprovar que la seva ESO acabaria molt bé, es va deixar anar. El pla de colar-se a la discoteca li va semblar d'una felicitat alliberadora. Molt guapa, sempre tenia els de batxillerat a prop.

En Luis era un pencaire. No ho tenia fàcil. Habitualment estudiava a la biblioteca. El wifi de casa seva era ficció i el vell ordinador compartit entre tres no donava per a gaire. Sempre estava disposat a deixar-se copiar els deures, i havia estat el motor de la trobada. No volia que el grup es dissolgués sense més.

La María semblava d'un altre món. Bona es-

tudiant, el seu somni era tenir molts seguidors. La seva estètica era una sorpresa diària. La foto amb el seu postureig de discoteca ja devia tenir centenars de m'agrada.

En Manu li continuava semblant un personatge sense colors i desconegut. Tenia molts silencis. Volia estar amb el grup i participava en tot, però tot just deixava anar res del que tenia per dins.

I jo? Qui soc? Qui és, l'Andrés?

Envaït per la pena, avorrit d'estar sol, pensant en els amics, confós, es va aixecar, va deixar el bar. Ja era gairebé un quart de dues i podia tornar a casa. Era tard. Podia demostrar a casa que era gran.